

Kommunereformen

- Folkemøter 2 og 3 mai 2016
- Rådhusalen, Straumen og Nordsia oppvekstsenter

Kommunereformen

Presentasjonen belyser følgende hovedsaker;

- Stortinget har vedtatt at det skal gjennomføres en kommunereform.
- Kommunene er anmodet om å utrede ett eller flere alternativer til å stå alene. Nabopratt.
- En sammenslått kommune. Hva betyr det for meg som innbygger?
- Aktuelle utredninger
- Ekspertutvalgets ti kriterier sett i ett 20 – 50 års perspektiv. Hvilket kriterium må tillegges avgjørende vekt?
- Rådmannens betraktninger ved at Sørfold består som egen kommune(0-alternativet)

Kommunereformen

- Bredt politisk flertall på Stortinget for en reform i kommunesektoren
- En forventet reform. Tiden er fylt med mange offentlige reformer – (helse, politi, NAV, skatt, høgere utdanning)
- Stortinget instruert (anmodet) kommunene om å utrede ett eller flere alternativer til å stå alene
- Majoriteten av kommunene utreder / sonderer / intensjonsavtaler
- Kommunene skal gjøre vedtak innen 1 juli 2016
- Fylkesmannens skal gi en selvstendig anbefaling til Stortinget Oktober 2016
- Spesielt krevende i Nordland, da det kan se ut som svært mange Nordlandskommuner vil lande på konklusjonen om å stå alene

Kommunereformen – utredning av følelser og identitet

- Debatten om kommunereformen fremstår polarisert
- Veldig svart eller hvit. Følelser og identitet står sterkt

En nødvendig respons til endringer i samfunnet?

- Samfunnsutviklingen/ større krav til kompetanse
- Kommunikasjon og logistikk
- Den demografisk utvikling krever det
- Den teknologiske utvikling

Sentraliseringsreform for å avvikle mange distriktskommuner?

- Et regelrett angrep på distrikts Norge
- Fraflytting – og sentraliseringsreform
- Utarming av lokaldemokratiet

Kommunereformen – debatten preges av mange spørsmål

Ingen tvil om at reformen utfordres av mange spørsmål, både på folkelig og faglig nivå

- Ikke tilstrekkelig "folkeligjort" forståelse for hvorfor?
- Identitet og lokal tilhørighet følger fortsatt dagens kommunegrenser
- Handler kultur og identitet om kommunegrenser?
- Tjenestekvalitet er avhengig av størrelse?
- Lokaldemokratiets kår?
- Sentraliseringsreform? Blir satsningene på ytterkantene utfordret i en stor kommune?
- Offentlige forvaltningsnivå (fylkeskommune/regioner)
- Inntektssystem og oppgavemeldinger
- Kommuneorganisasjonen – manglende evne til å levere tjenester på sikt er fokus til Ekspertutvalget

Kommunereformen - En sammenslått kommune. Hva betyr det for meg som innbygger?

- Tjenester skal leveres der du bor. Primære tjenester (f.eks. skole, helse, omsorg, barnehager, vei, vann og avløp, kultur), vil være der de er i dag.
- Færre lokalpolitikere. Betyr det mindre demokrati?
- Lengere avstand til lokalpolitikere – kommunedelsutvalg/grendelag mv.
- Ikke nødvendigvis færre kommunale arbeidsplasser. Bli endringer på visse typer arbeidsplasser.

Kommunereformen – En sammenslått kommune. Hva betyr det for meg som innbygger?

- Forsterker kommunesammenslåing sentralisering?
- Offentlige avgifter – forskjellig – harmonisering
- Rådhus tjenester – hva skal de inneholde? (stedsuavhengig)
- Avstand til saksbehandler(habilitet og rettssikkerhet)
- Blir det lengere avstand mellom deg som innbygger og lokalpolitikere?
- Mindre sårbare spesialtjenester(rekruttering, samle kompetanse, større fagmiljøer)
- Vil en kommunereform forsterke sentraliseringen i samfunnet?

Kommunereformen – Fakta om Sørfold kommune

- Store potensielle arealer for vekst arbeidsplasser
- Nedgang i befolkningsutvikling (+ i 2015)
- Store naturressurser innen områder med forventet vekst – blå næring/mineral mv
- Nærhet til vekstområdet i regionen – grunnlag for rekruttering og kompetanse
- Potensiell bo kommune nært Fauske, og for et voksende Bodø
- Høgt politisk engasjement og lokal identitet
- God rekrutteringsevne, gode tjenester (KOSTRA), god kompetanse
- God økonomi. Ikke på ROBEK
- Har muligheter for økte inntekter og rasjonalisering
- Har nødvendig kapasitet på mange områder, men har også kapasitetsutfordringer på en del fellesområder/spesialiserte områder
- Lave kommunale avgifter. Ikke eiendomsskatt på hus/fritidsboliger

Kommunereformen – Ulike alternativer for Sørfold kommune

Kommunestyret har vedtatt at følgende alternativer skal utredes;

- Sørfold består som egen kommune – 0 alternativet
- Indre Salten – Intensjonsavtale forslag (Saltdal, Fauske, Sørfold, Hamarøy og Tysfjord)
- Stor Salten (Bodø, samt de andre kommuner som velger å slå seg sammen er med Bodø) – Utredet BDO
 - 0-alternativet
 - Salten samlet (9 kommuner)
 - **Nordre, Indre, Ytre** (Hvorav Indre – er Fauske, Sørfold, Saltdal)
 - **Saltenfjord** (Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Saltdal og Sørfold) **Nordre**, og **Meløy**

Kommunereformen - Sørfold består som egen kommune (0-alternativet). Utredet av rådmannen

1. **Tilstrekkelig kapasitet**
2. **Relevant kompetanse**
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. **Økonomisk soliditet**
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
8. Høy politisk deltakelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

Kommunereformen — Sørfold består som egen kommune (0-alternativet) i et langt perspektiv

- En økende tilbøyelighet til **sentralisering** blant fremtidens innbyggere
- En økende tilbøyelighet til stor grad av **mobilitet** blant fremtidens innbygger (bo og arbeide i forskjellige kommuner)
- En fortsatt **null vekst** i befolkningen
- Sterkere sentralisering av arbeidsplasser
- En stadig økende **skjevfordeling** i befolkningen mellom **arbeidskraft og tjenestemottagere**
- Avvikling av det **regionale forvaltningsnivået**, og overføring av fylkeskommunale oppgaver
- Avvikling av andre **statlige funksjoner** (fylkesmann mv)
- Endrede prinsipper for **inntektsfordelingen (by versus periferi)** til kommunal sektor
- Endrede prinsipper knyttet til skatt/kraft
- Globalisering og urbanisering

Kommunereformen - Indre Salten alternativet. Utarbeidet intensjonsavtale

- Geografisk svært stor
- 21.000 innbyggere – større stemme
- Store naturgitte ressurser (kraft, blå næring, mineral, skogbruk)
- Store kraftressurser – potensial for å beholde flere av dem
- Industrikommune
- Bred enighet om fremtidig kommunesenter
- 1800 ansatte
- 19 skoler / 28 barnehager
- Rådhus tjenester - potensial for samling av kompetanse
- Fauske / Saltdal / Sørfold naturlig BAS region
- Alle kommunene utfordret av mangel på innbyggervekst
- Alle kommunene utfordret på befolknings sammensetning
- Engangsstøtte: 55 millioner kroner. Reformstøtte 20 millioner kroner.
- Mottar inndelingstilskuddet i 15 år, før det gradvis trappes ned i 5 år.

Kommunereformen - Indre Salten alternativet. Utredet av BDO

- Naturlig BAS region (Sørfold , Saltdal og Fauske)
- Fire kriterier;
 - Gode og likeverdige tjenester (OK)
 - Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling (OK)
 - Styrket lokaldemokrati (OK) – har fokus på at distanse reduserer nærhet, og habilitetsproblematikk
 - Bærekraftig og økonomisk robust (OK -)
- **Konkluderes å være bedre enn 0 alternativene for de samme kommunene**
- **Konkluderes likevel å være en svakere løsning enn Stor Salten**

Kommunereformen – Stor Salten

alternativet (Bodø, samt de andre kommuner som velger å slå seg sammen med Bodø). Utredet av BDO

- Vil få et innbyggertall på 80 000 – 85 000 innbyggere. Vil være en av de 10 største kommunene i Norge. Vil synes på det nasjonale kartet.
- Geografisk svært stor. Må utvikle en kommuneutvalgsmodell
- Styrke fagmiljøene, samt kapasitet i egen organisasjon. Stordriftsfordeler administrasjon
- Bedre forutsetning for å satse helhetlig på samfunns – næringsutvikling i regionen
- Behovet for nåværende og fremtidige interkommunale samarbeider faller bort
- Engangsstøtte: 60 millioner kroner. Reformstøtte: 30 millioner kroner.
- Mottar inndelingstilskuddet i 15 år, før det gradvis trappes ned over 5 år.
- **Er det eneste alternativet som nærmest oppfyller regjeringens mål om reformen**

Kommunereformen – rådmannens betraktninger ved at Sørfold består som egen kommune (0-alternativet)

- Befolkningsutvikling. Hvor bor/flytter dagens barn/ungdom i fremtiden? Vil Sørfold/Salten vokse?
- Økonomisk soliditet. Omstillingsmuligheter. Økonomiske rammebetingelser vil avhenge hvor folk bor.
- Nytt inntektssystem og fremtidige inntekter knyttet til **skatt/kraft** – fremtiden kan være usikker
- **Kompetanse – kompetanse – kompetanse**
- Må ha tilstrekkelige administrative ressurser og ressurser knyttet til plan og næringsoppgaver
- Usikkert om vi får nye oppgaver

Kommunereformen – rådmannens betraktninger ved at Sørfold består som egen kommune (0-alternativet)

- Vi velger bort å være en del av en større «kraft»
- Vi vil være avhengig av noe **interkommunalt samarbeid** og kjøpe noen tjenester.
- **Generalistkommuneprinsippet**
- De kommunale velferdstjenestene på ha god kapasitet og være faglige gode ovenfor innbyggere mv. **Service – service – service**

Kommunereformen - rådmannens betraktninger ved at Sørfold består som egen kommune (0-alternativet)

- Det skal være tre forvaltningsnivåer i Norge (stat/fylkesmannen/direktorat – fylkeskommuner regioner – kommuner)
- Teori og fakta (forskningsmiljøer og erfaringer)
- Hvilket Norge ønsker vi i fremtiden???

Kommunereformen

Takk for oppmerksomheten , og lykke til med diskusjonen....

